

SISTEMUL DEFENSIV AL DAVEI GETICE DE LA SATU NOU – VALEA LUI VOICU

Niculae CONOVICI, Mihai IRIMIA

Așezarea getică fortificată de la Satu Nou, com. Oltina, punctul „Valea lui Voicu” este situată pe malul drept al Dunării, aproximativ la jumătatea distanței dintre orașele actuale Cernavoda și Silistra. (Fig.1). Ea a fost amplasată pe un promontoriu, astăzi puternic erodat, având acum forma unui triunghi ascuțit cu vârful spre NNE, cu lungimea de cca. 300 m și lățimea maximă de cca. 100 m. Promontoriul se prezintă sub forma a două platouri în pantă, cu o diferență de nivel între ele de cca. 6 m. Torenții și alunecările de teren au distrus cea mai mare parte a stațiunii, care avea ambele platouri fortificate artificial în partea de sud, singura accesibilă. (Fig.2). Latura de nord-vest era probabil reprezentată de malul aproape vertical al terasei dinspre Dunăre, iar latura de est era cursul actualei „Văi a lui Voicu”, desigur mult mai puțin adânci decât astăzi. Dacă această latură a fost sau nu fortificată nu se mai poate preciza. Platoul de sud era apărat de un val de apărare și de un șanț. Valul se mai păstrează acum pe o înălțime maximă de cca. 3 m, dar cercetările arheologice au arătat că o mare parte a acestuia s-a dislocat prin eroziune, colmatând șanțul (vezi mai jos). Platoul de nord, cel mai intens locuit, a fost și el fortificat în mai multe rânduri, după cum vom vedea în continuare. Urme de locuire au fost sesizate și la sud de fortificația exterioară. La cca 250-300 m SV de șanțul exterior, cercetările aero-fotografice au identificat existența unei grupări de opt tumuli, situate la sud de drumul vicinal care duce la stațiunea noastră¹. Alți doi tumuli mai sunt astăzi vizibili la nord de acest drum, aproape de râpa înaltă dinspre Dunăre.

În apropierea așezării se află un vechi vad de trecere în Balta Borcei și brațul Răul, navigabil, care străbate acest interfluviu unind „Dunărea Mare” cu brațul Borcei. Această poziție favorabilă explică concentrarea în zonă a numeroase așezări din epoci diferite, începând din neolitic și până în prezent².

Săpăturile arheologice sistematice la „Valea lui Voicu” au început în 1982 de către autorii acestor rânduri, după ce așezarea ne-a fost semnalată de niște arheologi amatori. Semnalarea a fost verificată de noi în 1981 în compania altor colegi. Principalele descoperiri arheologice efectuate în cursul săpăturilor arheologice au fost deja publicate³. De aceea, vom prezenta aici doar câteva date

¹A. S. Ștefan, *Archéologie aérienne en Roumanie*, Photo Interpretation. Images aériennes et spatiales, 25, Paris, 1986, 1-2, fasc. 5, p. 13 și 55, fig. 10.

²M. Irimia, N. Conovici, *Așezarea getică fortificată de la Satu Nou-“Valea lui Voicu” (com. Oltina, jud. Constanța). Raport preliminar*, Thraco-Dacica 10, 1989, p. 115-119 cu bibliografia anterioară și fig. 1.

³*Ibidem*, p. 115-154; idem, - *Săpăturile arheologice în așezarea getică fortificată de la Satu Nou, com. Oltina - campania 1989*, Pontica 23, 1990, p.

sumare privind stratigrafia sitului.

Primele două niveluri de locuire aparțin primei epoci a fierului, cultura Babadag (fazele I și II, respectiv nivelele 11 și 10). Urmează șase nivele de locuire (9-4) datate în sec. III a. C., în principal pe baza importurilor grecești și mai ales a ștampilelor pe amfore. La Valea lui Voicu au fost descoperite până în 1998 nu mai puțin de 511 ștampile amforice și o ștampila pe o toarta de lagynos de Chios. În ordinea importanței, aceste ștampile se repartizează astfel: Sinope 281, Rhodos 117, Heraclea Pontica 96, Chersones 3, Thasos și Cos câte 2, Cnidos 1, centre necunoscute 9. Ultimele trei nivele aparțin toate sec. I a. C., nivelul final putând fi încadrat cu aproximație în perioada lui Augustus după importurile grecești și anumite categorii ceramice autohtone. Se constată existența unei întreruperi a locuirii în acest loc pe parcursul întregului secol II a. C., posibil încă de la sfârșitul secolului precedent. Cercetările noastre au arătat că vatra de locuire a așezării s-a mutat atunci cu cca. 800 m în amonte, în punctul numit „Vadu Vacilor”, unde se află o altă așezare fortificată. Ștampilele amforice descoperite în perimetrul acesteia din urmă datează exclusiv din sec. II a. C.⁴.

Revenind la „Valea lui Voicu” trebuie să menționăm că cele 11 nivele de locuire au fost surprinse ca atare numai în suprafața cercetată în cadrul secțiunii magistrale (S. I) de pe platoul de nord. Pe al doilea platou, deși urmele de locuire descoperite aparțin celor trei perioade (cultura Babadag, sec. III și sec. I a. C.), stratigrafia este mult mai simplă, fără niveluri distincte. Cercetările efectuate în S. II, care a străbătut platoul de sud de la nord la sud, incluzând și sistemul defensiv, au interceptat 30 gropi și resturile a doar trei locuințe. Stratul arheologic are aici o grosime variind între 0,50 - 1 m, față de peste 5,50 m în S. I.

Elementele de fortificație

Datele de care dispunem în prezent despre elementele de fortificație ale celor două platouri sunt încă incomplete. Pe platoul II, valul și șanțul de apărare au fost secționate o singură dată (S. II) și aceasta nu în zona cea mai bine păstrată. Pe platoul de nord, fortificația a fost tăiată în două locuri (S. I și S. III – vezi planul general). Cele mai multe observații au fost înregistrate în S. I, care nu a fost încă epuizată datorită dificultăților întâlnite în evacuarea pământului de la mare adâncime, în special în zona valului. S. I cădea oblic pe linia defensivă. Din aceste motive, atragem atenția că observațiile noastre au un caracter preliminar, ele urmând a fi completate prin cercetări viitoare.

1. Platoul de nord. (Fig.3).

81-96; N. Conovici, M. Irimia, *Timbres amphoriques et autres inscriptions céramiques découverts à Satu Nou (comm. d'Oltina, dép. de Constantza, Dacia N.S. 35, 1991, p. 139-176; N. Conovici, Noi date arheologice privind începuturile culturii Poienești - Lukașevka și prezenta bastarnilor în Dobrogea, SCIVA 43, 1992, 1, p. 3-14. M. Irimia, N. Conovici, Descoperiri hallstattiene în zona davei getice de la Satu Nou, com. Oltina, jud. Constanța, Pontica 26, 1993, p. 51-114.*

⁴ N. Conovici, M. Irimia., *op. cit.*, p. 169-170. Sunt publicate ștampilele descoperite până în 1989.

Fortificarea platoului de nord, adică a zonei principale de locuire, a început odată cu nivelul 8⁵. De altfel, nivelul 9 nu a fost surprins decât într-o zonă restrânsă din S. I și nu a oferit materiale pentru o datare mai restrânsă. Așa cum a rezultat din ambele secțiuni, terenul viitoarei fortificații a fost pregătit prin depunerea unui strat compact de lut galben (loess), probabil bătut. În S. I au apărut două asemenea straturi, primul având și pietre în componență, deasupra unui nivel cu multă cenușă. De la nivelul stratului superior de lut pornea Groapa 53. Este posibil însă ca cele două straturi de lut galben să marcheze etape succesive din timpul ridicării fortificației. Săpătura noastră nu a intrat încă direct sub zid, dar baza acestuia stă pe acest strat de lut galben. Peste stratul superior de lut urmează o lentilă groasă cu resturi de cărbune, indicând probabil o consolidare suplimentară prin ardere a terenului.

Zidul construit în dreptul S. I avea dezavantajul că era mărginit de pante atât spre nord cât și spre sud. Pentru a împiedica surparea, era nevoie de consolidarea suplimentară a ambilor versanți. Din datele de care dispunem până acum, rezultă că această consolidare s-a făcut prin armarea zidului, de o parte și de alta, cu o aglomerare de bolovani și lespezi de piatră (calcar și gresie din zonă) compactate cu lut galben și arse pe loc. Arderea acestei armături s-a făcut prin aprinderea de focuri alăturate și succesive, după cum o arată petele circulare de arsură, asociate cu cenușă și cărbune de lemn descoperite din loc în loc. Grosimea armăturii era de peste un metru la interiorul incintei, și depășea 1,50 m la exterior (unde nu s-a ajuns încă la bază). Partea superioară a armăturii prezenta urme puternice de arsură în afara incintei. Acolo ea urcă până aproape de ultima asiză de pietre păstrată a zidului din faza I (fig. 5), în timp ce la interior apare mult mai jos. De aceea credem că partea superioară a armăturii cuprinde și dărâmături din zid. În această porțiune, lespezile asizei exterioare poartă urme de ardere.

Aceeași tehnică de consolidare prin ardere a fost folosită și la construcția zidului.

Zidul de incintă avea grosimea de 2,00 - 2,20 m. (Fig. 6-8). El era compus din două paramente din blocuri și lespezi mari de gresie, mai rar calcar, așezate în așa fel încât să formeze fețe relativ regulate și uniforme ca înălțime, asemenea unor asize. Diferențele de înălțime între pietre erau egalizate prin așezarea unor lespezi mai subțiri. Spațiile dintre lespezi erau lipite cu lut galben. Între paramente era așezat *emplectonul*, format din blocuri și bolovani de piatră mai mici, de asemenea lipite cu lut galben. La fiecare a doua asiză, *emplectonul* era întărit suplimentar prin ardere, în așa măsură încât uneori lutul dintre pietre căpăta consistența teracotei (fig. 7). Așadar, în umplutura zidului se întâlnesc straturi succesive de *emplecton*, arse și nearse.

În S. III, unde o porțiune a zidului a fost surprinsă numai în profilul de vest, armătura arsă de susținere a zidului nu a mai apărut decât spre interior, în umplutura unei gropi. La exterior zidul suprapunea doar un strat gros de lut galben

⁵ Din motive practice, numerotarea nivelurilor s-a făcut de sus în jos. Pe atunci estimam că fortificarea așezării a început cu nivelul 7.

puternic bătătorit. (Fig. 4).

Nivelul 7 de locuire suprapune direct armătura, fără a ajunge însă până în dreptul zidului, spre deosebire de locuirea din nivelul 8 care ajunge până la circa 2 m de zid. Acest nivel 7 poartă urmele unui incendiu care a cuprins întreaga așezare, lăsând multe resturi de locuințe cu mobilierul lor în situ. Datarea nivelurilor 7 și 8 este asigurată de ștampile amforice rhodiene din perioada I, ștampile sinopeene din primele două decenii ale grupei V și mai multe vase elenistice aflate *in situ* și databile în al doilea sfert al sec. III a. C. Locuirea din nivelele următoare (6-4) ajunge din nou până la zid, în așa măsură încât un cuptor de pâine din nivelul 5 se afla la numai 0,60 m de acesta.

Sfârșitul primei faze de locuire getică are loc odată cu nivelul 4, care cuprinde mai multe locuințe incendiate. O posibilă cauză directă a incendierii și abandonării așezării ar fi un atac distrugător al bastarnilor. Printre dărâmăturile unei locuințe incendiate situate la circa 10 m distanță de zidul de incintă, alături de fragmente ceramice getice și elenistice din ultimul sfert al sec. III au apărut și mai multe fragmente de vase de tip Poenești-Lucașevka. Trebuie să subliniem faptul că dărâmăturile locuinței respective erau „sigilate” de podeaua bine păstrată a unei mari locuințe din nivelul 3 (sec. I a. C.). Resturile aflate sub această podea nu au fost în nici un fel contaminate cu materiale arheologice din sec. I a. C. Facem această subliniere deoarece datarea nivelului 4 în cadrul probabil al deceniului 2 al sec. III vine aparent în contradicție cu cronologia general acceptată a culturii Poienești-Lucașevka. După părerea noastră, ceramica bastarnă din nivelul 4 de la Satu Nou este anterioară stabilizării ariei „permanente” de răspândirii a culturii atribuite acestora⁶.

La sud de zid se afla foarte probabil un șanț de apărare, care nu a fost încă cercetat. Oricum, el a fost aproape complet distrus de eroziunea naturală a terenului, luând forma unei văi adânci. Este posibil ca o parte a lui să se mai păstreze doar într-o mică porțiune în marginea râpei dinspre Dunăre, unde demarcația dintre cele două platouri are forma unei șei mai puțin pronunțate.

La mai bine de un secol mai târziu, locuirea de la „Valea lui Voicu” a fost reluată, probabil de către urmașii celor din prima fază veniți din așezarea vecină de la „Vadu Vacilor”. Este desigur numai o supoziție logică, atâta vreme cât această din urmă așezare nu a fost încă cercetată prin săpături arheologice. Se știe că acolo au fost găsite numai ștampile de amfore din sec. II a. C., dar în secolul următor practica ștampilării amforelor era în curs de abandonare. De altfel, nici la „Valea lui Voicu” nu au fost găsite ștampile amforice din sec. I a. C. În schimb, în umplutura valului din sec. I a apărut o ștampilă de amforă rhodiană din perioada III, care putea fi adusă eventual de noii locuitori. Este cea mai târzie ștampilă de amforă descoperită în așezarea noastră.

Odată cu reluarea locuirii, a fost necesară și refacerea fortificației.

Zidul de incintă a fost reparat, dar într-o tehnică inferioară. Noul zid, care

⁶ Argumentarea acestei idei la N. Conovici, *op. cit.*; idem, *Pe marginea unei recenzii*, SCIVA 47, 1996, 4, p. 369-373.

suprapunea zidul anterior, se păstra pe o înălțime de 1,20-1,30 m și era acoperit doar de solul vegetal. El era mult înclinat spre interiorul așezării, probabil din cauza cedării terenului sau a unor cutremure. La construcția lui au fost folosiți îndeosebi bolovani de calcar și sfărâmături de gresie, de mărimi diferite, dispuși în straturi succesive și lipite cu lut galben bătut. Se observă totuși grija pentru regularitatea zidului: între bolovanii mari s-au pus și pietre mai mici, pentru uniformizare. (Fig. 9).

O cantitate mare de piatră provenind din dărâmarea părții superioare a zidului a fost găsită împrăștiată pe o mare distanță deasupra resturilor ultimului nivel de locuire și mai puțin la exteriorul incintei. Aceasta ne face să credem că partea superioară a zidului de incintă era deasupra valului, deși astăzi arată ca și cum ar fi constituit nucleul unui val de apărare. Spre interior, baza noului zid a fost îngropată prin ridicarea unui rambleu cu înălțimea de cel puțin 2 m. Acest rambleu era realizat prin transportarea unei mase mari de lut galben și pământ amestecat cu materiale arheologice (ceramică, resturi de lipitură arsă, crustă de vatră și puține pietre), provenite din curățarea terenului vechii așezări. Locuințele nivelurile 3-1 au apărut numai dincolo de rambleu, doar o construcție din nivelul 3 apropiindu-se ceva mai mult de zid⁷. Ea a fost dezafectată probabil odată cu terminarea lucrărilor și a fost reclădită puțin mai la vest⁸. Locuirea din nivelul 1 tinde să suprapună baza rambleului.

Valul de pământ. În afara zidului a fost înălțat un val de pământ cu lut galben și pietre de dimensiuni mici și mijlocii, în care se aflau și rare fragmente ceramice (Babadag și sec. III a. C.), bucăți de lipitură arsă, cărbune. Lutul galben provenea desigur din adâncirea sau poate săparea șanțului de apărare din fața valului. În construcția acestuia din urmă au fost distinse cel puțin trei faze de construcție, separate între ele prin lentile prelungi de pământ brun cu multă cenușă și cărbune. Ultima fază de construcție a valului conține cantități mari de piatră, spre deosebire de cele inferioare. Culmea acestui val se află la sud de zidul de incintă. Cum săpătura noastră taie oblic valul, iar cercetarea nu a mers până la solul steril arheologic, nu ne putem pronunța încă asupra dimensiunilor valului. Este posibil, având în vedere că ne aflăm aici în marginea platoului, ca valul de pământ să fi constituit de fapt un element separat al fortificației, care în dreptul S. I să se fi unit cu traseul zidului.

2. Platoul de sud. (Fig. 11).

În zona ocupată de valul de apărare, deasupra solului steril arheologic apare un prim strat (nivel de locuire) de culoare brună, cu grosimi variind între 0,35 - 0,70 m, străpuns de galerii de animale. Acest strat cuprindea exclusiv materiale și unele complexe arheologice (gropi, resturi de podele din pământ bătut) aparținând culturilor Coslogeni și Babadag. Trebuie să precizăm că un strat hallstattian, cuprinzând însă două nivele de ocupație, a fost surprins și pe platoul de nord unde ceramica de tip Coslogeni a apărut în complexe închise împreună cu ceramică și

⁷ M. Irimia, N. Conovici, *Thraco-Dacica* 10, 1989, p. 121 și fig. 7

⁸ *Ibidem*, fig. 6.

alte materiale de tip Babadag I⁹.

Deasupra stratului hallstattian a fost ridicat valul de apărare. Pe alocuri, la baza valului a apărut un strat de pietriș și câteva fragmente ceramice, între care torți de amfore din sec. III a. C. În umplutura valului au apărut și alte resturi arheologice, inclusiv fragmente de amfore de Sinope, Heraclea Pontica și Rhodos, unele ștamplate. Același gen de materiale au apărut și în umplutura șanțului. Prin acestea se dovedește că amenajarea fortificației exterioare a avut loc tot în sec. III a. C., fără a putea însă preciza în ce moment al acestuia.

Valul de apărare a fost construit prin depunerea unor straturi succesive de lut galben alternate cu straturi de pământ amestecat brun și galben. În jumătatea de nord a valului, umplutura are un aspect cenușos gălbui. Aici au fost descoperite cele mai multe fragmente ceramice, oase de animale precum și o mare cantitate de pietre de dimensiuni variabile. (Fig. 10). Depunerea aceasta ar putea aparține unui moment ulterior și ea continuă nemijlocit în stratul de locuire getic de pe terasa de sud. Pe aproape tot traseul S. II spre nord au fost găsiți bolovani de calcar și lespezi de gresie, uneori de dimensiuni foarte mari. Ei se aflau aici în poziție secundară, dislocați în mod evident din zona valului de apărare. O mare cantitate de piatră a apărut de asemenea și în umplutura șanțului de apărare, mai ales către bază. O parte din aceste pietre, atât din șanț cât și din zona locuită, purtau urme de arsură.

Pe ambele profile ale S. II, straturile care compun nucleul inițial al valului apar întrerupte către sud. Pe profilul de vest al secțiunii apare în direcția șanțului de apărare o amprență de pământ de culoare mai închisă, cu baza rectangulară. Toate aceste situații ne determină să credem că, cel puțin în zona cercetată de noi, partea de nord a valului s-a scurs în șanțul de apărare. La rândul său, acesta din urmă a fost parțial colmatat, dar și distrus prin surpare. Cantitatea mare de piatră dislocată, amintită mai sus, ne determină să credem că la partea superioară a valului originar se afla o altă linie defensivă, probabil *un zid de piatră*. Rămâne ca cercetările ulterioare să aducă alte precizări în această privință.

În forma sa actuală, valul are o lățime la bază de 12 - 13 m și o înălțime maximă de până la 3 m.

Șanțul de apărare, de formă tronconică, avea lățimea de cca. 6 m la bază, deschiderea de 12-13 m (forma actuală) și o adâncime de circa 7 - 7,50 m față de nivelul de călcare al terasei și al platoului dinspre sud. Este posibil ca șanțul să fi folosit însă o viroagă naturală, care a fost adâncită. Pe mijlocul șanțului a fost găsit un fel de canal longitudinal, cu lățimea variind între 0,60 - 0,95 m și adâncimea de cca 0,20 m. În umplutura lui au apărut câteva fragmente de amfore elenistice. Acest canal servea probabil pentru drenare. Deasupra lui se afla un strat compact de pietre mari și spărturi mai mici care acoperă cea mai mare parte a fundului șanțului. După părerea noastră, acest strat avea tot un rol de drenaj, spre deosebire de pietrele aflate deasupra lor și care proveneau fără îndoială din surparea valului de apărare (sau a zidului de pe culmea acestuia). Pietrele și solul cenușos-gălbui,

⁹ Idem, Pontica 26, 1993, p. 51-114.

amestecate cu oase și fragmente ceramice getice, elenistice dar și hallstattiene au colmatat apoi în bună măsură șanțul de apărare.

Nu avem indicii clare despre o refolosire a șanțului în sec. I a. Chr. Cert este că pe versantul său de sud, chiar în apropierea buzei acestuia, au apărut resturile unei locuințe din această perioadă.

Utilizarea zidului de piatră cu două paramente și emplecton constituie un element nou în tehnica defensivă a geților din prima jumătate a sec. III a. C. Chiar în lumea greacă, de unde probabil provine, această tehnică se răspândește în prima jumătate a secolului anterior¹⁰, înlocuind progresiv suprastructurile din cărămizi uscate la soare (chirpic). Detalii originale ale zidului de la Valea lui Voicu sunt oferite de tehnica de consolidare a emplectonului prin ardere pe loc precum și rambleul de pietre și lut ars de la baza acestuia. Aceste procedee erau de mai multă vreme cunoscute în mediul autohton, ca și în restul Europei din zona climei temperate, în condițiile climatului mult mai umed față de zona mediteraneană¹¹. Procedeele consolidării prin ardere a bazei zidului este semnalat de exemplu în cazul așezării fortificate hallstattiene de la Șona, jud. Alba¹² dar și la cetățuia dacică de la Polovragi, jud. Gorj (sec. I a. C.)¹³ unde zidul a fost consolidat la bază cu blocuri de calcar calcinate și apoi stinse pe loc.

Cercetarea lucrărilor defensive de la Satu Nou – Valea lui Voicu va continua și în campaniile următoare. Elementele puse în evidență până acum nu sunt suficiente pentru a înțelege exact momentele de construcție și folosință ale acestora, mai ales în ceea ce privește fortificațiile de pe platoul de sud. Ar fi necesară de asemenea și cercetarea altor așezări fortificate din Dobrogea și Bulgaria de nord-est, pentru a avea măsura locului jucat în cadrul acestora de așezarea noastră. Se poate însă afirma că prin amploarea lucrărilor defensive,

¹⁰ Yvon Garlan, *Recherches de poliorcétique grecque*, Bibliothèque des Ecoles Françaises d'Athènes et de Rome, Fasc. 223, Athènes - Paris, 1974, p. 199.

¹¹ Fl. Marinescu, *Forța militară a geto-dacilor. II. Fortificațiile geto-dacice*, Studii și materiale de muzeografie și istorie militară 14-15, 1982, p. 44-45, cu bibliografia. Pentru folosirea procedeei arderii intenționate s-a pronunțat și A. Vulpe, în A. Vulpe, M. Zahariade, *Geto-dacii în istoria militară a lumii antice*, București, 1987, p. 49-51. E. Moscalu, *Probleme ale cetăților cu „val vitrificat”*, Cercetări arheologice 3, 1979, p. 339-351 pune la îndoială posibilitatea arderii intenționate a valurilor de pământ pre- și protoistorice sau a unor ziduri încastrate în val, însușindu-și o direcție de interpretare mai veche. Pe aceeași idee se plasează recent și M. Babeș, *Despre fortificațiile „Cetății Jidovilor” de la Coșofeni din Dos*, SCIVA 48, 1997, 3, p. 225-230.

¹² K. Horedt, în *Symposium zu Problemen der jüngeren Hallstattzeit in Mitteleuropa*, Bratislava, 1974, p. 205; Fl. Marinescu, *op.cit.*, p. 45.

¹³ Idem, *Cetatea dacică de la Polovragi, jud. Gorj (Oltenia)*, Studii și materiale de muzeografie și istorie militară 10, 1977, p. 25-32 cu bibliografia anterioară.

conjugată cu varietatea importurilor descoperite aici (amfore și ceramică elenistică, teracote, monede, râșnițe de tip grecesc etc.), cu prezența mai multor amenajări de cult (altare decorate), a unor materiale bastarne și celtice, așezarea fortificată de la Valea lui Voicu a fost o prezență importantă în lumea getică din dreapta Dunării. Această importanță este amplificată și de poziția ei favorabilă, în dreptul unui important loc de trecere peste Dunăre.

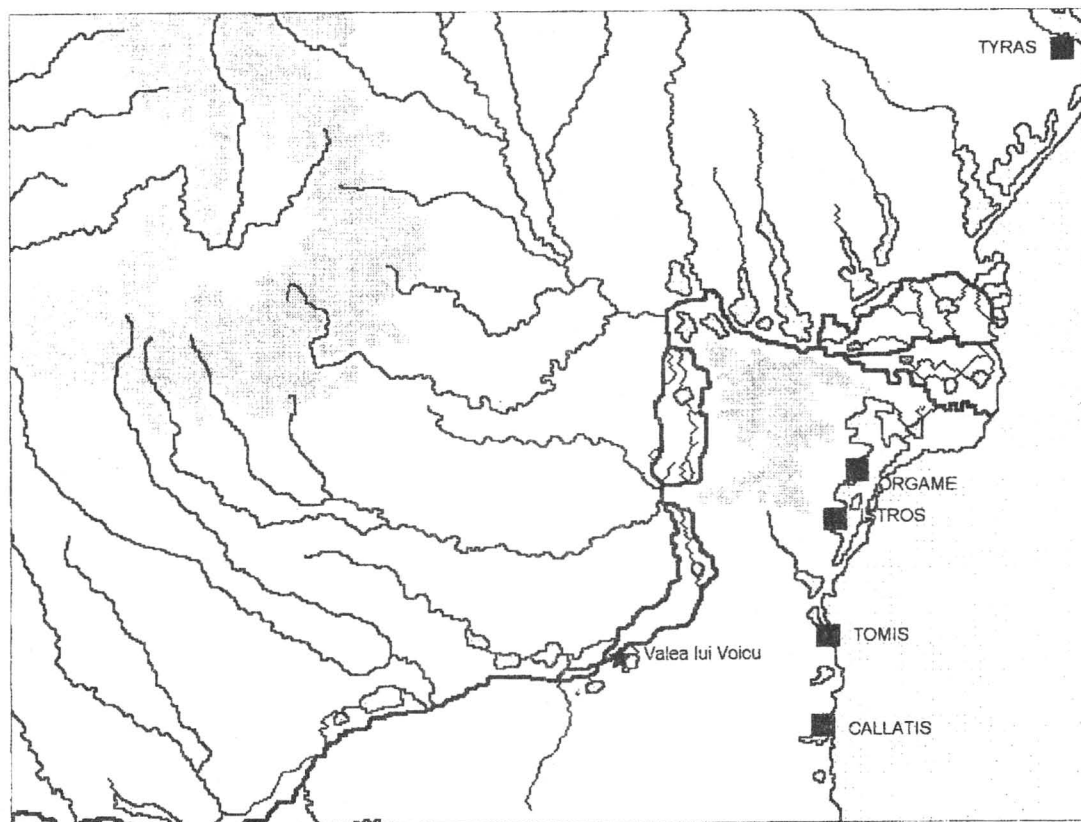


Figura 1. Amplasarea geografică a așezării getice fortificate de la Satu Nou - Valea lui Voicu.



Figura 2. Așezarea getică fortificată de la Satu Nou - Valea lui Voicu.
Ridicare topografică cu poziția secțiunilor.

SATU NOU - VALEA LUI VOICU

Profilul de vest al Secțiunii I
în zona zidului și a valului

0 2m

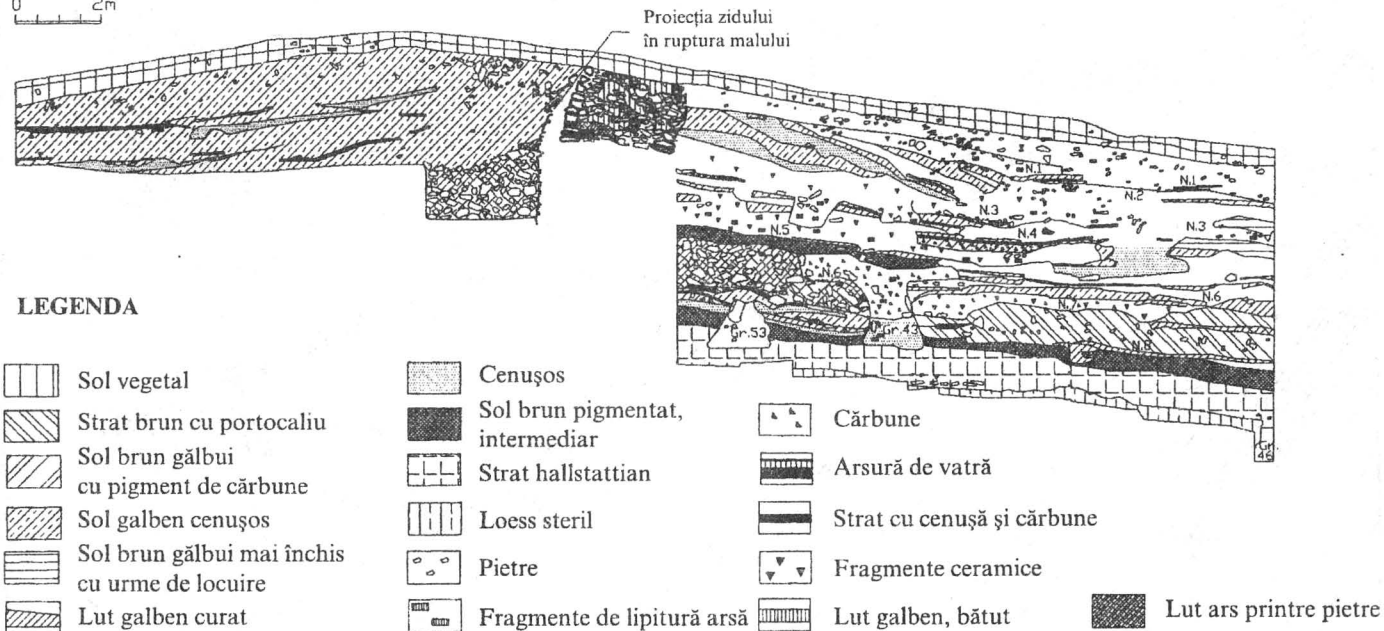
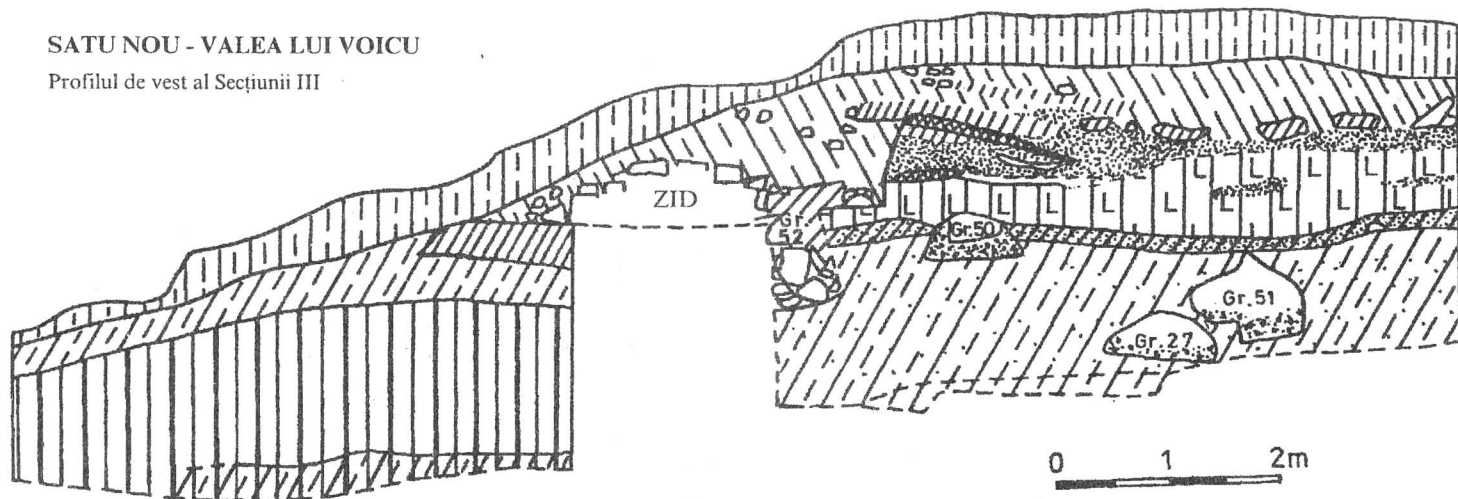


Figura 3. Profilul de vest al Secțiunii I în dreptul zidului de incintă și a valului de pe platoul de nord (desen, detaliu).

SATU NOU - VALEA LUI VOICU

Profilul de vest al Secțiunii III



LEGENDA













	Lut galben bățut		Dărâmtură arsă, masivă		Dărâmtură arsă		Cuptor		Cenușă
	Pietre		Sol brun-vegetal		Strat brun-gălbui		Strat arheologic		
	Pământ galben, cenușos		Cenușos gălbui, alternant, pigmentat				Groapă		

Figura 4. Profilul de vest al Secțiunii III (desen).

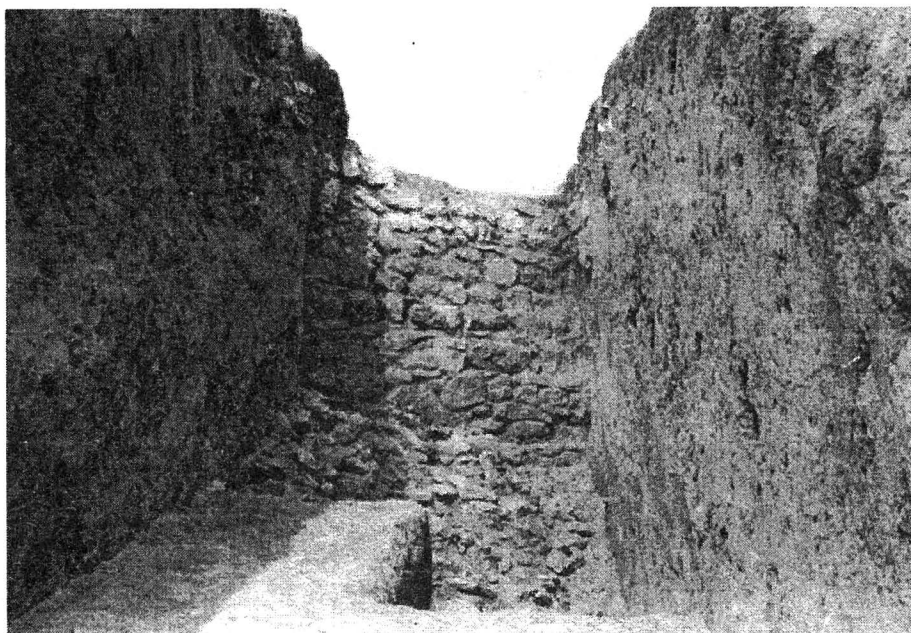


Figura 5. Zidul de incintă din Secțiunea I cu rambleul din pietre și lut ars, văzute dinspre sud (fotografie).

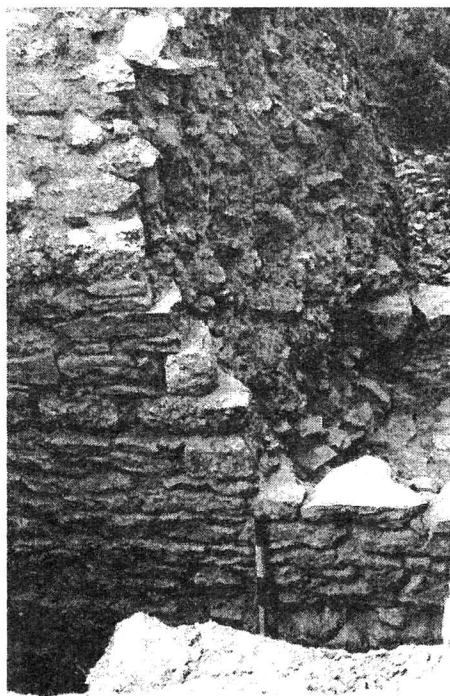


Figura 6. Vedere a zidului de incintă din Secțiunea I, secționat. Se observă poziția blocurilor din parament și a emplectonului (fotografie).



Figura 7. Secțiune prin zidul de incintă din Secțiunea I, la -1,90 m; se observă o zonă cu lut ars până la coacere (fotografie).

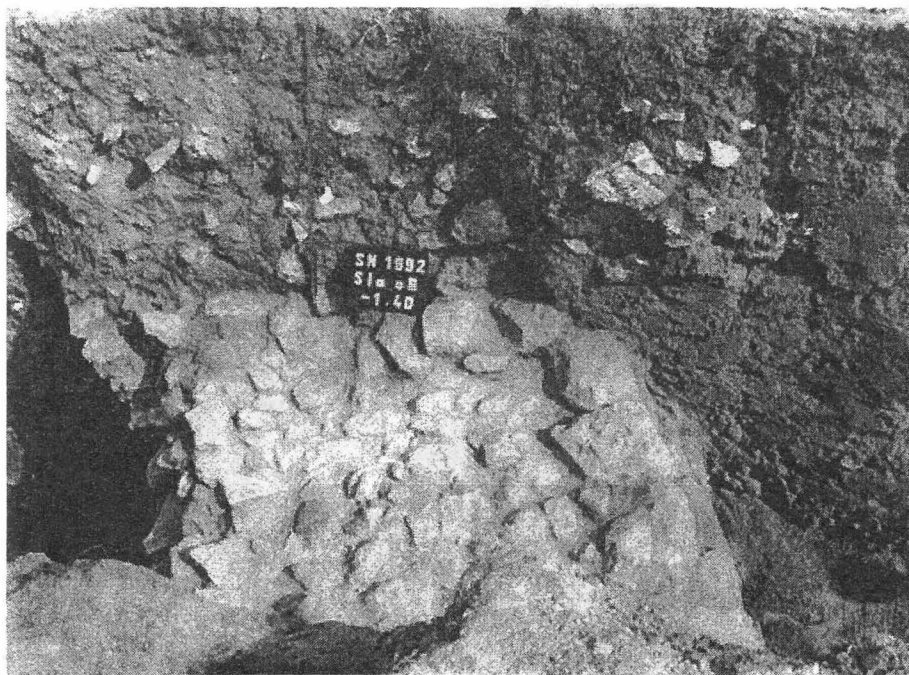


Figura 8. Secțiune prin zidul de incintă din Secțiunea I, la -1,40 m (fotografie).



Figura 9. Secțiune prin zidul de incintă din Secțiunea I, la -0,80 m.
- structura zidului din sec. I a. Chr. (fotografie).



Figura 10. Secțiune prin valul de apărare de pe platoul de sud; se observă pietrele
ajunse în umplutura valului prin scurgerea lui de pe panta de nord (fotografie).

SATU NOU - VALEA LUI VOICU

Profilul de vest al Secțiunii II
în zona șanțului și a valului exterior

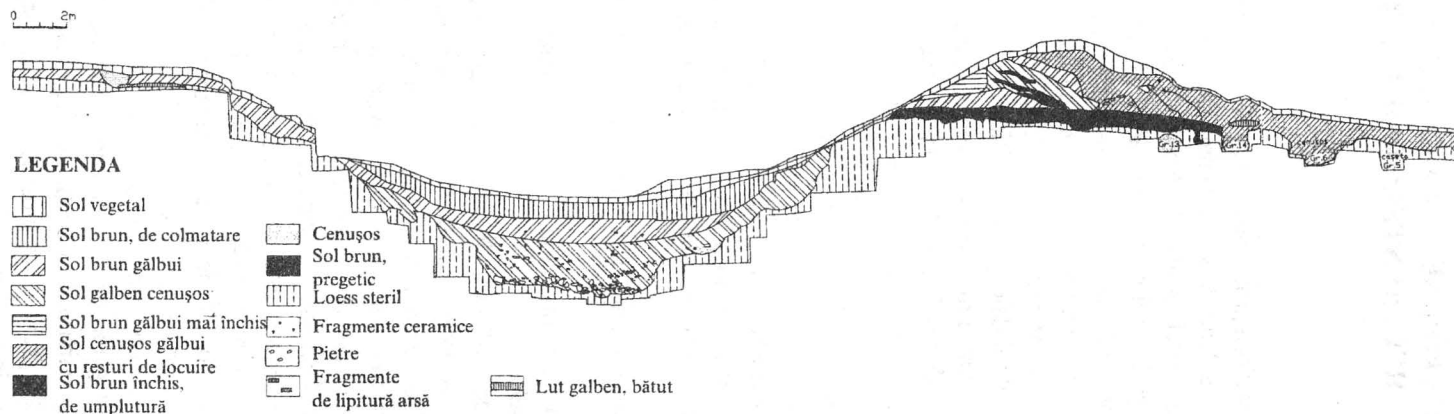


Figura 11. Profilul de vest al Secțiunii II în dreptul valului și al șanțului de apărare (desen, detaliu).